

Türkiye özel sektörle büyüyor

Onaylayan TÜTSIS
Salý, 29 Mayýs 2007
Son Güncelleme Salý, 29 Mayýs 2007

Ekonomi özel sektörün yaptýđý 67 milyar dolarlýk yatýrýmýn etkisiyle yüzde 6 büyüdü

Türkiye, geçen yıl özel sektörün yaptýđý 67 milyar dolarlýk yatýrýmýn etkisiyle beklentilerin üzerinde büyüdü. 2006 yýlýnda gayri hasýlada (GSMH) yüzde 6, gayri safi yurtiçi hasýlada (GSYH) ise yüzde 6.1 oldu. Böylece Türkiye kesintisiz büyüme sürecini 5 yýl çýkarmýp oldu. 5 yýllýk büyüme toplamý ise yüzde 43.17 olarak gerçekleşti.

Türkiye Ýstatistik Kurumu'nun (TÜÝK) açıkladýđý verilerine göre, GSMH'de yýllýk yüzde 6 büyüme ile 2001'deki yüzde 9.5 küçü üst üste 20 çeyrek yani 5 yýldýr büyüme sürdürüldü. Büyüme, 2002'de 7.9, 2004'te 9.9, 2005'te yüzde 7.6 olmuþtu. 2006'de yüzde çýkýnca, 2004'ten sonraki büyümedeki yavaþlama da sürmüþ oldu.

1994 yýlýndan bu yana, büyüme olan yıl sayýsý 10'a çýktý. Buna karþýn, büyüme olan yýllardaki oranýn en düþük olduðu üçüncü belirlendi. 2003'teki yüzde 5.9 rakamý ile birlikte, büyümenin olduðu yýllarda en düþük rakam 1998'de yüzde 3.9 olmuþtu. Türkiye yüksedi 2001'de olmak üzere 1994 ve 1999'de GSMH'de küçülme yapamýþty.

GSMH'deki büyüme, 5 yýllýk kesintisiz büyüme sürecinde dördüncü çeyreklere bakýldýđýnda, en düþük geçen yıl gerçekleşti. D GSMH'si 2001'de yüzde 12.3 küçüldükten sonra; 2002'de yüzde 11.8, 2003'te yüzde 7.2, 2004'te yüzde 6.6, 2005'te yüzde 10.2 olarak gerçekleþmiþti. 2006 dördüncü çeyreðinde ise büyüme yüzde 4.6'da kaldý. GSMH'de, kesintisiz büyümenin yapandýđý 20 yýllarýnda, toplam büyüme yüzde 43.17 oldu.

GSMH 400 milyar dolar

TÜÝK verilerine göre geçen yıl Türkiye'nin GSMH'si cari fiyatlarla 399 milyar 673 milyon dolarý, GSYH'si de 400 milyar 46 milyon dolarý bularak rekor kýrdý. 2005 yýlýnda GSMH 360 milyar 876 milyon dolar, GSYH de 361 milyar 470 milyon dolar seviyesindeydi. Bu arada GSMH'nin yüzde 17'si geçtiðimiz yıl özel sektör tarafından yapılan 67 milyar dolarlýk yatýrým kaleminin saðlandý.

Kiþi baþýna gelir 5.500 dolar

Türkiye'de kiþi baþýna milli gelir ise geçen yıl 5 bin 477 dolara yükseldi. Kiþi baþýna gayri safi milli hasýla (GSMH) 2005 yýlýnda 5 bin 477 dolar idi. Cari fiyatlarla kiþi baþýna gayri safi yurtiçi hasýla da (GSYH) 5 bin 16 dolardan 5 bin 482 dolara çýktý. Böylelikle, geçen bir önceki yýla göre kiþi baþýna GSMH 469 dolar, kiþi baþýna GSYH da 466 dolar artmýþ oldu.

Büyümenin kaynađý yatýrýmlar

Bu arada büyümede geçen yýlın tamamýnda yakalanan yüzde 6,1'lik gayri safi yurtiçi hasýla (GSYH) rakamýna en büyük katkı, sektörden geldi. GSYH'nin oluþumuna bakýldýđýnda, 2006 yýlýnda gerçekleþen yüzde 6.1'lik büyüme en büyük katkı 4 puan tüketimden geldi. Bunun 3.4 puaný özel tüketimden, 0.7 puaný ise kamu kesimi tüketiminden oluþtu. Ýkinci en büyük katkıyı yap kalem ise 3.9 puan ile sabit sermaye yatýrýmlarý oldu. Burada, kamunun yatýrýmlarý yerinde sayarken, büyüme negatif ya da pozitif etkisi olmadý. Özel sektör yatýrýmlarýnýn katkýsý ise 3.9 puan olarak hesaplandý. Öte yandan 2006 büyümesinin 0.3 puan ticaretten geldi. Son 2 çeyrektir net mal ve hizmet ihracatýndan büyüme pozitif katkı görülürken, buna gerekçe olarak ihracatý

ithalattan hýzlý artmasý gösteriliyor. Son çeyrekteki yüzde 5.2'lik GSYH içinde ise tüketimin etkisi sadece 0.1 puan oldu. Bu rakamla birlikte toplam tüketim büyümeye, 2002 ylynn ilk çeyreğinden bu yana en az katkýy vermiþ oldu. Son çeyrekte bym srtlayan kalem ise ihracat oldu. Bu dönemde 3 puanlýk ihracat katkýsndan 0.5 puanlýk ithalatın negatif etkisi ýkarlddynda, ticaretten büyümeye 2.5 puanlýk katký gelmiþ oldu.